

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА
МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

Збірник наукових праць

**Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету**

Рівне – 2012

ББК 81.20

А - 43

УДК: 81'243

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне: РДГУ, 2012. – 112 с.

Збірник наукових праць містить статті з теоретично-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Архангельська Алла Мстиславівна

доктор філологічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славистичного університету).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович

професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор Рівненського державного гуманітарного університету. доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Вокальчук Галина Миколаївна

доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки).

Гороть Євгенія Іванівна

кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Мороз Людмила Володимирівна

доктор філологічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славистичного університету).

Тищенко Олег Володимирович

доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Шульжук Каленик

Оляндер Луїза Костянтинівна доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки).

Безкоровайна Ольга Володимирівна

доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Стеріополо Олена Іванівна

доктор філологічних наук, професор (Київський національний лінгвістичний університет).

Зимомря Микола Іванович

доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький педагогічний університет) ім. Івана Франка.

Павлова Ольга Іванівна

кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Терещенко Тетяна Вікторівна

кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Ніколайчук Галина Іванівна

кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Сербіна Тетяна Георгіївна

кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Дзюбишина Наталія Богданівна

кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Вовчук Наталія Іванівна

кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 9 від 27.04.2012 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

Наступний принцип – принцип новизни. Він стосується змісту та форми мовленнєвого висловлювання, прийомів та завдань навчання, змісту навчання [4, 40]. У процесі формування мовленнєвих умінь принцип новизни набуває певної значущості, а саме:

1) з'являється інтерес до навчальної, пізнавальної діяльності. Він зумовлюється новизною змісту матеріалу, видів та прийомів роботи на заняттях з іноземної мови;

2) мовний та мовленнєвий матеріал засвоюється мимовільно, в процесі виконання мовленнєвих завдань. Продуктом принципу новизни у практиці навчання мови є інтерес до навчання, бо знання, засвоєні без інтересу, не забарвлені власним позитивним відношенням, не стають активним надбаченням людини [1, 15].

Принцип мовленнєвої і розумової діяльності та самостійності полягає в тому, що завдання на всіх етапах навчання мають бути мовленнєвого, творчого характеру, які спонукають до розумової активності та передбачають розвиток механізмів мислення. Значущість цього принципу зумовлюється необхідністю розвитку вмінь висловлювати власні думки під час розв'язання проблемних ситуацій, відстоювання власної точки зору [3, 20].

Сучасний науковець Сафонова В. В. [5, 6], ввела в науку ще один принцип – діалогу.

Він вважається одним із провідних у процесі організації комунікативного підходу до навчання іноземної мови. Діалог культур розуміється як: 1) навчальне середовище, в якому постійно відбувається зв'язок з чужою мовою і культурою, ознайомлення з ними, засвоєння і часткове присвоєння;

2) моделювання міжкультурного діалогу;

3) організація міжкультурного спілкування з носіями чужої культури і мови, розвиток толерантності, спроможності подивитися на світ очима іншого [2, 13].

Використання наведених принципів комунікативності на заняттях іноземної мови сприятиме формуванню і розвитку практичних навичок і вмінь спілкування іноземною мовою.

З короткого огляду теоретичних аспектів проблеми стає зрозуміло, наскільки комплексним є використання комунікативних завдань у процесі вивчення іноземної мови у ВНЗ. Оскільки основною функцією мови є комунікативна, комунікативний підхід до вивчення іноземної мови можна без перебільшення назвати основним, найважливішим. Навчання повинно спрямовувати не на вивчення граматики чи лексики іноземної мови, а на вивчення комунікативної компетенції, тобто уміти правильно використовувати мову у відповідних реальних комунікативних ситуаціях. У процесі навчання необхідно використовувати певні тренувальні вправи найвищого рівня, щоб розвинути комунікативні навички у студентів. Комунікативний напрям розвивається із розвитком комунікативної лінгвістики соціальної психології та соціології на основі одержання досвіду у навчальному процесі.

Слід пам'ятати, що іноземна мова – це не тільки один із способів спілкування, а й інструмент, за допомогою якого особа входить у світ іншої культури, ознайомлюється із загальнолюдськими цінностями, досягає рівня загальнолюдської свідомості.

Отже, однією із основних настанов у процесі навчання іноземної мови є інтерес до життя за кордоном, до культури країни, мова якої вивчається, її народу, а також усвідомлення себе як особистості, яка належить до певної мовної і культурної спільноти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондаренко С. М. Урок-творчество учителя. – М., 1974.
2. Борисенко Н. Ф. Діалог культур: необхідність можливості і межі // Тези доповідей Міжнародної науково-методичної конференції «Інноваційні підходи до навчання іноземних мов та культур у новому тисячолітті» – Дніпропетровськ: Дніпропетровський університет Економіки та права, - 2002.-С. 12-15.
3. Мастерство и личность учителя.
4. Пассов Е. И. Коммуникативный метод обучения инноязычному говорению / Е. И. Пассов – [2е изу.] – М. : Просвещения, 1991. -223 с.
5. Сафонова В. В. Культуроведение в системе современного языкового образования // ИЯШ. – 2001. - №3.- С. 20-21.
6. Тарнопольський О. Б. Проблемы коммуникативного методы обучения иноязычной речевой деятельности. – М.: Ин. яз в shk., 1981-№6 – С. 12-14.

Резюме. Рассматривается проблема коммуникативного подхода как оптимального метода обучения иностранному языку, и его практическому применению. Особое внимание уделяется коммуникативной комплектации студента.

Ключевые слова: коммуникативный подход, принципы коммуникативного подхода, профессиональная подготовка.

The summary. The problem of the communicative approach is considered in the article. As an optimum language teaching means and its application in practice, where the main attention is paid to the communicative competence of a student.

Key words: communicative approach, principles of communicative approach, professional training.

Одержано редакцією 01.02.2012.

ENGLISH BORROWINGS INTO MODERN UKRAINIAN

Резюме. У статті зроблено спробу накреслити основні тенденції процесу запозичення англійської лексики в українську мову та наведено найбільш поширені приклади запозичень, що належать до семантичної групи на позначення сучасних професій.

Ключові слова: запозичення, запозичене слово, семантична група, професія.

Identifying the scientific problem and its role. The end of the XX and the beginning of the XXI centuries is characterized by the drastic political, social and economic changes, revealing new approaches to strengthening and developing relations between different countries. These changes have found its reflection in the language, since this system is the first to undergo changes due to applying new technologies, development of science and technique, geographical expanding of business contacts. The flow of borrowed foreign words into the Ukrainian language had especially increased in 90-s. It is connected with the inflexions in such spheres as politics, economy, culture and new concepts of morality. The extraordinary expansion of foreign lexis had been observed in this period. The realities of “new time” appeared mostly in such spheres as mass-media, advertising and IT because they present the most update phenomena of our modern lifestyle. It also became a matter of prestige nowadays to use borrowings which came from English. One of the possible reasons of the borrowing process is the tendency of American society idealisation, where the social life level is very high. Also we can't deny the speed of technical progress in English speaking countries. It is obvious that they have a great potential in almost every sphere of modern society. That's why it has become natural to borrow words in order to name new concepts. The next point for investigation is the layer of terms which appeared in the Ukrainian language with new technologies and inventions. Great interest of the scientists of various spheres to the problems of terminology can be easily explained by the increasing flood of the scientific and technical information and the process of integration.

The other reason and may be the most important one is that the English language nowadays serves as the language of international communication.

So, it should be pointed out that the observations of our and foreign linguists on language contacts and processes of language interference have drawn a lot of attention to the peculiarities of assimilation and functioning of English borrowings in the Ukrainian language and have become the subject of many scientific research works. And moreover, great scientific activity in these researches has increased in particular during the recent years.

However, some researchers have viewed the process of English spread as a threat, as the hegemony of Anglo-American imperialism [4; 5]. Others regard globalizing English as undemocratic since it creates the cultural dominance of English-speaking countries [6]. The spread of English is also associated with language death, as in some cases contacts with English-speaking people have led to the marginalization of local languages, as happened among speakers of Austronesian languages in the Pacific Ocean or even to complete language deletion, as happened in North America and Australia.

As we see, the problem remains a debatable one. Nevertheless, the considerate contribution in its studying is made by L.M. Arhypenko, V.M. Aristova, V.M. Babych, L.R. Bezugla, V.P. Berezynsky, A.G. Gudmanian, O.I. Gutyriak, N.L. Zhabytska, L.P. Krysin, L.I. Kuhtenko, O.M. Morohovsky, V.I. Mytsezka, i.M. Obuhova and others. The research works of A.O. Nikolaieva, A.D. Oliynyk, N.O. Popova, G.A. Sergieieva deal with the analysis of English borrowings into modern microeconomic terminology, terminology of programming, computer network, information defence, law terminology and the press. Various aspects of the language peculiarities of advertising texts became the subjects of investigation of such scientists as O.V. Anopina, L.A. Barkova, L.P. Berezovets, V.M. Goi, I.V. Griliches, O.I. Zelinska, I.B. Kornieva, S.P. Kozlova, M.M. Kohtiev, N.M. Lysytsia, I.D. Maievska, D. Ogilvi, I.O. Sokolova, D.I. Rozental, S.I. Cherednychenko and others. The studies of S.A. Fedorets dealt with the English borrowings in the language of the advertising and business sphere while Misechko examined the historical aspect of the English borrowings' penetration into the Ukrainian language [3, 2].

However, there is still a wide range of borrowed words, (here and on we will name them “loan-words”) which denote the names of new professions, waiting to be investigated. We consider that the amount of research work conducted in this field is not sufficient so far. So, the **aim** of our article is to define English borrowings into the Ukrainian language on the denotation of profession. The aim determined the following **tasks**:

- to indicate the main tendencies of the borrowing process of English loan-words into the Ukrainian language;
- to make up the list of loan-words on the denotation of recently appeared professions;

Main plot. There are two different extremes, which occur in terms with loan-words: on the one hand, oversaturation of speech with foreign words, on the other hand – the negation of them, the effort to use only the original word. At the same time it is often forgotten, that most adopted words have been assimilated in the Ukrainian language and even have no equivalent, turning up the essential name of corresponding concept. The absence of scientific approach to the problem of foreign vocabulary familiarization reveals also in the fact that its usage is occasionally regarded in isolation with the functional–stylistic attaching of linguistic means. In some cases the application of foreign words is not appropriate, in others - it is necessary, as these words make up an essential part of lexis, fixed over the definite style.

Realizing the depth of the Ukrainian language historical roots does not neglect its perception as a constantly developing system. One should point out that the number of new concepts and phenomena Ukrainian in origin is very limited. That's why the adoption of already existing nomination with the respective notion and item is considered to be

the most prestigious and effective way of enlarging the vocabulary. Here there are a few examples. Meeting the needs of the English-speaking readers (businessmen, diplomats, etc.), the English-speaking newspapers, such as "The Kyiv Post", "The Day Weekly Digest", "Welcome to Ukraine" and "The Ukrainian" have occupied a permanent niche in the society. A trilingual magazine "The President" is published for readers whose mother tongues are English, Ukrainian or Russian. Some companies present the announcements about job vacancies in English, even in Ukrainian and Russian-language newspapers. According to the catalogue of subscribed editions of the subscribing agency KSS, the materials in three languages (English, Russian, Ukrainian) are regularly published by the newspaper "Avizo", magazines "Galaktika", "Reporter". The magazine "Economist" publishes articles both in Ukrainian and English.

One of the forms of the English language presence is the presence of English in the numerous movies, serials, cartoons. English obscenities, scribbled on the walls in the corridors, prove the fact of the language contact.

Youth society is characterized by a high frequency of English-Ukrainian codeswitching. This is an announcement in Kyiv-Mohyla Academy (17.02.2005): *"До уваги студентів 2 курсу! Deadline подачі курсових робіт – 24 лютого. Початок захисту – 29 лютого. Good Luck! Адміністрація."* If we translate this paragraph into English, it will sound as: "Sophomores, please, pay attention that the deadline for the term projects is February 24. The defence date is February 29. Good luck!" The English borrowings "Good luck" and "deadline", written in Latin graphics, point out the frequent usage of these phrases. In the advertisements the word "Internet" (in Latin alphabet) is often to be found in the positions which demand the usage of the oblique case but due to its foreign spelling it is used without its case ending: *"Ваш ключ до Internet" – "Your key to Internet", "Все, що треба для життя в Internet" – "All you need for the life with Internet"*.

The proper names of such companies as McDonald's, Sony, Motorola, Coca-Cola gave a considerable push to the expansion of Latin graphics in Ukrainian texts. Their logos are impossible to be transliterated. Due to billboards and other means of advertising, they have become a noticeable component of the city landscape, TV broadcasting, and the publishing business.

Many enterprises, founded in Ukraine, have English names such as "Art Line", "Upgrade", "Cosmopolitan". It is fashionable to give English names to companies and shops, which can be written both in Cyrillic and Latin: *"Бест Лайн" – "Best Line", "Нью Вінд" – "New wind", "Комп'ютерленд" – "Computerland"*.

The language of many publications has taken the features of collage: *"Свято Гарячого Кохання с Nescafe"* (the title of an article in the newspaper "Fakty" 27.02.01, p.11). When we translate it into English, the title becomes: "The Holiday of Love with Nescafe". This phenomenon is widely spread in the advertising language, especially among the internet-providers: *"Connect без траблов. Цінні призи від нашого партнера он-лайн магазину"*, which means: "Connect without troubles. Special offers from our on-line shop." In this example the element of the mixed grammar is used as the means of stylization to the language of gamers and computer users.

During the last decade, the significant number of foreign insertions has increased, mostly including English. Mastery of English is eagerly displayed both by the Ukrainian authors and by the diaspora. For example: *"...Те що робить книжку сильною та оригінальною - ... гранична, буцімто невгамовна відкритість, telling it like it is, само оголення; одне слово – автобіографічність"*. In this case the English expression "telling it like it is" is used without changing its graphics or meaning, for emphasizing the existing utterance [1, 43].

The mass flow of borrowings, first of all the English ones, which has become one of the features of cultural-economic integration, is a real catastrophe sometimes. For example: *"Авіакомпанія "Аерофлот" з 15 травня 1998 р. ввела "рейси без паління". Статус "non-smoking flight" отримали 13 рейсів."* This abstract may be translated as: "The air-company "Aeroflot" has provided non-smoking flights since May 15. Thirteen flights have got the status "non-smoking"." (magazine "Aeroflot", 1998, № 3). In this case the author copies the English construction, exactly trying to replace it with an appropriate Ukrainian equivalent. One more example: *"На роботу за кордон запрошують також у якості моделі, офіціантки, реєнціоністки, гувернантки."* (АиФ., 1999, № 19). We can consider this sentence as: "Models, waitresses, reception-service and governesses are needed for work abroad".

The possible negative consequences of unaccepted borrowings are especially noticeable in oral mass media, because there is always a probability that a listener fails to get all information at once. As linguists such as S.A. Fedorets (2002) and O.Y. Misechko (2000) mention, that the oversaturation of the language with English borrowings is an important social and cultural problem.

So, the sphere of lexical borrowings is wide and abundant. In particular, a completely expected process is the penetration of English borrowings into the sphere of modern professions.

Nowadays labour-market becomes wider by means of new professions which come from the most developed countries. There is an interesting and a very up-to-date profession called "фрілансер" (from English freelancer – "free lance", a person working out of stuff). This nomination refers to the number of words which have never existed in the Ukrainian language. On the whole, English suffix "-er" turned out to be very customary for denomination of every kind of professions, for example: "дилер", "кілер".

So, having investigated various resources (the Internet resources, the press, TV programmes) we have come across following loan-words which are used in modern Ukrainian as names of modern professions.

Бейбісітер – англ. (babysitter- baby - дитина, to sit – сидіти). The person, who comes to watch over babies. It is usually used concerning life abroad.

Бодігард – англ. (body - тіло, guard – охорона). The person, who keeps somebody safe and sound.

Дизайнер – [англ. – designer]. Художник-конструктор, спеціаліст з дизайну. Дизайнерський – той, що стосується дизайнера.

Жиголо – [англ. – найманий партнер з танців, сутенер] 1. Найманий партнер в танцях 2. Те ж, що й альфонс. Чоловік, який знаходиться на утриманні у коханки.

Іміджмейкер – [англ. *imag* – образ, *make* – робити]. Спеціаліст зі створення іміджу будь-кого (наприклад, політичного діяча, дипломата, артиста і т.і.). Іміджмейкерський – той, що стосується іміджмейкера.

This word is rather popular among the words borrowed from English into Ukrainian during the last years. It appeared when a new profession came into being. The word is widely used in the newspapers and magazines and denotes the specialist-psychologist, who develops the strategy and technique of effective image formation of an artist, social or state performer in order to raise his reputation, influence and popularity.

Інсайдер – [англ. бути „своїм”, не чужинцем]. Особа, яка за своїм службовим призначенням має доступ до секретної інформації. Інсайдерський – той, що стосується інсайдера.

Кілер – [англ. *kill* – вбивати]. Професійний вбивця, вбивця-найманець. Кілерський – те, що має відношення до кілера.

Копірайтер – 1. Володар копірайтера. 2. Той, хто складає рекламні оголошення, проспекти.

Копірайт англ. – авторське право, що охороняється законом, знак охорони авторського права.

In the dictionary of L.P. Krysin there is somewhat different meaning of the word

Копірайт – [англ. *to copy* – відтворювати, *right* – право]. Право, яке охороняється законом на видання художнього, наукового чи будь-якого іншого твору.

Лойер – [англ. *law* – закон В американському бізнесі – правознавець, який поєднує функції юриста-консультанта, адвоката, а іноді й нотаріуса.

Макрекер – [англ. – той, хто гребе бруд]. Журналіст чи колишній робітник будь-якої компанії, яка критикує в пресі корупцію, нечесні способи ведення бізнесу та ін.

Маркет-мейкер – [англ. *market* – ринок, *make* – робити, створювати]. Висококваліфікований робітник фондової біржі, який слідкує за перебігом процесів на фондовому ринку, оцінює тенденції, очікуваний прибуток цінних паперів.

Піарник – (conversational). Той, хто професійно здійснює зв'язки зі спільнотою та є безпосередньою ланкою системи інформаційних зв'язків, які здійснюються через прес-секретарів та службовців тих чи інших державних структур (уряду, адміністрації президента, мерії).

This word appeared in the end of XX century and is functioning in the conversational Ukrainian. It has been formed from the borrowed American word “PR”. Has come from the word combination “public relations”.

Продюсер – [англ. *produce* – виробляти, створювати]. Особа, яка організує виробництво кінофільму та (разом із режисером) здійснює фінансовий та ідейно-художній контроль на зйомках.

Промоутер [англ. *promote* – сприяти, допомагати, підтримувати, просувати]. Особа, яка сприяє організації будь-якої події (спортивних змагань, зйомок фільму і т.і) шляхом залучення інвесторів, спонсорів. Промоутерський – те, що стосується промоутера.

Спікер – [англ. *to speak* говорити]. 1. У Великій Британії представник нижньої палати парламенту. 2. Голова парламенту чи однієї з його палат в деяких країнах Великобританії: председатель нижней палаты парламента. Спікерський – той, що стосується спікера.

Спонсор – [англ. *sponsor* – покровитель]. Особа чи організація, яка виступає в якості гаранта, фінансуючої організації. Спонсорський – той, що стосується спонсора. Спонсорувати – здійснювати фінансування будь-чого у якості спонсора.

Супервайзер – [англ. *to supervise* – спостерігати, керувати]. Організатор робіт, які вимагають дій за певною єдиною програмою, той, хто спостерігає за правильністю виконання такої програми. Супервайзер працює, наприклад, у масових соціологічних опитуваннях, де ті, хто збирає інформацію, діють відповідно до єдиної інструкції.

Хайджекер – [англ. *hijacker*]. Той, хто викрадає літаки, повітряний пірат.

Хакер – [англ. *to hack* – рубати]. Комп'ютерний зламник, той, хто за допомогою свого комп'ютера проникає до інформаційних мереж банків, фінансових, промислових та інших підприємств з метою здобути потрібні відомості, заразити ці мережі вірусом і т.і. Хакерський – той, що стосується хакера .

Хілер – [англ. *healer* – лікар, цілитель]. Філіпінський лікар, який застосовує прийоми та засоби народної медицини та володіє незрозумілими з позицій традиційної медицини здібностями.

Nowadays the meaning of this word has been expanded.

Хілер – (англ. *healer* – цілитель) – лікар, який лікує засобами власних зцілючої біоенергетики, молитов, а також такий, що робить операції без застосування хірургічних інструментів.

One of the most important aspects in the process of borrowing loan-words into Ukrainian is placing stresses. As it is obvious from the given examples in most cases a stress corresponds to the original language and remains the same in its borrowed variant. Unstable character of stresses in loan-words is inevitable. Nevertheless, a great number of new words which came from English language do not reveal unstable character of stresses.

Conclusion. All things considered, the English loan-words which are used to denote the professions largely belong to the groups of direct borrowings and hybrids. In general the layer of English borrowings presents itself a significant linguistic phenomenon the role of which is very essential in the Ukrainian language.

The general rule of the system character of the language phenomena in application to a problem of loan-words can be formulated, consequently, as follows: any change in dictionary of any language by means of new words'

penetration into another language entails semantic or stylistic changes in original words already available in language and shifts in synonymic groups.

The perspectives of further investigation. This article is by no means a complete study of English loan-words in Ukrainian. The present influx of English loan-words through various mass media is still in progress. This fact can be seen as a reason for further research works, which could lay down the definite formulation for the characteristics of the borrowings and the possibility of compiling special dictionaries of loan-words of various semantic groups.

ЛІТЕРАТУРА

1. Баранник Д. Х. Українська мова на межі століть // Мовознавство. – 2001. – №3. – С.
2. Місечко О. Є. Історично-логічний аспект проникнення англійських запозичень у сучасну українську мову / О. Є. Місечко. – Київ: Освіта, 2005. – С. 56.
3. Федорець С. А. Мовні новоутворення: запозичення чи заміщення / С. А. Федорець // Науковий вісник. – №5. – С. 104–106.
4. Phillipson R. Linguistic imperialism / R. Phillipson. – Oxford: Oxford University Press, 1992. – 146p.
5. Pennycook A. English and the discourses of colonialism / A. Pennycook. – London: Routledge, 1998. – 167p.
6. Tsuda Y. Envisioning a democratic linguistic order / Y. Tsuda. – London: TESL Reporter, 2000. – P. 31.

Резюме. В статті зроблена спроба обзначити основні тенденції процесу заимствования англійської лексики в український мову і наведені найбільш розповсюджені приклади заимствованих слів, які належать семантичній групі, що позначає сучасні професії.

Ключевые слова: заимствование, заимствованное слово, семантическая группа, профессия.

The summary. The article presents an attempt to indicate the main tendencies of the borrowing process of English lexis into Ukrainian and it deals with the widely spread examples of the loan-words, which refer to the semantic group denoting modern professions.

Key words: borrowing, loan-word, semantic group, profession.

Одержано редакцією 24.02.2012.

УДК: 81' 243' 373. 2

С.А. БІГУНОВА, М.І. ЗУБІЛЕВИЧ

АНТОНОМАСТИЧНІ ВЛАСНІ ІМЕНА ЯК ЕКСПРЕСИВНІ ЗАСОБИ МОВИ

Резюме. В даній статті розглядається проблема антономастичних власних імен, проблема класифікації їх типів різними науковцями. Розглянуто і наведено різноманітні приклади антономастичних власних імен з літературних джерел, а також визначено функціональні характеристики антономастичних власних імен.

Ключові слова: антономастичні власні імена, антономасія, власні імена, синекдоха, метонімія, метафора.

In modern linguistics there is a considerable interest to the problem of onomastics, i.e. of the study of proper names. Although the peculiarities of proper names have already been perceived, but some groups of proper names are not still completely investigated, especially antonomastic proper names and the aspects which are connected with the peculiarities of their meanings and of their communicative and functional characteristics. That is why the article is devoted to the studying of the semantics of antonomastic proper names and their functional characteristics in the English language.

The tasks of the article are determined by its aim. It is necessary to

1. to analyze the types of the antonomastic proper names;
2. to study the names of the literary characters;
3. to define the functional characteristics of the antonomastic proper names in the English language.

The progress of mankind is inextricably linked with the progress of language. The movement of society causes changes in the vocabulary of language, as some phenomena, objects, events lose their relevance, become obsolete and out-of-use, while others appear and require new lexical signs. In one case there is a new word, such as *laser*, which comes from the abbreviation *Light Application by Stimulated Emission of Radiation*; in another – the word *diesel* – an internal combustion engine, which operates on the principle of action which was proposed by the inventor Rudolf Diesel. We have used examples from the world of technology on purpose, because they differ in expression and clarity.

It is more difficult to name the phenomenon, subjects and objects in the humanitarian sphere which is filled with more information. Here the words with symbolic meaning can help. How can we name very optimistic person, who looks at the world through the rose-coloured glasses? In English when we use the word *Pollyanna* it appears such an association which is related to the heroine of Eleanor H. Porter's novel, who was a great optimist. Considering the last example, we can see that there is the replace of the general name with the proper name. This phenomenon is called "antonomasia" in linguistics [5, 70]. It is important to mention that the new semantic meaning is expressed by the existing words.

ЗМІСТ

Михальчук Н.О., Івашкевич Е.Е. Специфіка трансформації образу кентавра в однойменному романі Джона Апдайка	3
Романюк С.К., Ковальчук Т.Г. Невербальні компоненти в рекламному дискурсі	9
Вакулінська Л.М. Структурно-семантична характеристика антонімічних пар у біблійних німецькомовних текстах	12
Мороз Л.В., Мороз Л.М. Фенотип суб'єкта і об'єкта історії як чинник жанротворення	14
Мороз Л.В., Данілова Н.Р., Трофімчук В.М. Характерні особливості функціонування джестової традиції XVI століття	17
Денисюк Л.В., Ковалюк В.В. Про структурно-семантичні особливості неологізмів англо-американського походження в сучасній українській мові	19
Мороз Л.В., Мельничук Л.В. „Гамлет” В.Шекспіра як філософська трагедія	22
Король О.Ю., Мороз Л.В. Англійський офіційно-діловий стиль мовлення: лінгвостилістична специфіка	26
Косолапов В.И. О статусе блендинга (телескопии) в современном английском языке (обзор литературы)	30
Калініченко М.М. Білий Кит у чорних шатах мультикультуралізму	35
Попович Р.Г. Структура номінативно-варіантної термінопарадигми (на матеріалі іспанської термінології водного господарства)	38
Мороз Л.В., Кушнір Н.В. Характерні особливості жанрової сутності класичної новелістичної моделі (на матеріалі творчості Б.Річа)	42
Вовчук Н.І., Мороз Л.М. Казка як жанр літературної прози	46
Касаткіна О.В. Мовностилістичні особливості використання сленгу в газетно-публіцистичному дискурсі	47
Козицька О.А., Давнюк С.В. Семантична структура складних багатокомпонентних речень	50
Черуха Н.В., Черуха В.В. Деякі дидактико-методичні аспекти навчання читання іншомовних текстів за спеціальністю	54
Курята Ю.В. Творчі завдання в контексті навчання англійської мови у вищому навчальному закладі	57
Корженевська О.В. Використання лінгвокраїнознавчого аспекту в процесі викладання іноземних мов у старшій школі	59
Олесьюк Л.В., Бойко Н.Г. Культурологічно орієнтовані методики вивчення іноземних мов	64
Черуха В.В., Черуха Н.В. Негативний вплив міжмовного переносу на процес вивчення другої іноземної мови	68
Кочубей О.С. Особливості формування іншомовної компетенції студентів-філологів	70
Ветрова І.М. Проблема формування лексичної компетенції при підготовці майбутнього вчителя іноземної мови	74
Дуброва А.С. Комунікативний підхід як оптимальний засіб вивчення іноземної мови	77
Верьовкіна О.Є., Гонтар В.Є. English borrowings into modern Ukrainian	78
Бігунова С.А., Зубілевич М.І. Антономастичні власні імена як експресивні засоби мови	82
Мезін В.Г. Role of modern English drama in teaching contemporary English	84
Михальчук Н.О. The narrative structure and the specific functions of language means and syntactical stylistic devices in the novel “Bleak House”	88
Верьовкіна О.Є. The translation peculiarities of English paremiological units into Ukrainian	96
Фрідріх А.В. Словотвірні та структурні характеристики англійської юридичної термінології	99
Павловська Л.О. Прагмасемантичні особливості вербальних формул побажань	107
Відомості про авторів	111

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Відповідальний редактор збірника Архангельська А.М.
Відповідальний за підготовку збірника до видання Петрівський Я.Б.
Технічний редактор Горішна І.Г.
Комп'ютерна верстка Кречмаровський В.Л.

Підписано до друку 27.04.2012 р.
Формат 60х84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк ризографічний.
Ум. друк. арк. 14,9. Обл. вид. арк. 29,1. Замовлення № 129/1. Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

**А – 43 Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних
дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського
державного гуманітарного університету. – Рівне: РДГУ, 2012. – 112 с.**

ISBN 966 — 7281 — 10 — 01.

Збірник наукових праць містить статті з теоретично-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243

ББК 81.20